

Metodologija PEFA okvira

Radionica PEMPAL

25. jun 2014.

Sekretarijat PEFA

Sadržaj

PEFA okvir

Set indikatora na visokom nivou

Metodologija bodovanja

Izveštaj o učinku u sistemu UJF

Komponente okvira

- Standardni set indikatora na visokom nivou koji se koriste za merenje rezultata na osnovu procene šest elemenata sistema za upravljanje javnim finansijama
  - 28 indikatora koji pokrivaju sve aspekte UJF sistema zemlje
  - 3 indikatora koji upućuju na interakciju donatora u odnosu na UJF sistem date zemlje
- Koncizan, **integrисани** izveštaj o rezultatima upravljanja javnim finansijama – (PRM-PR) – koji sadrži objašnjenja o indikatorima i **sažetak** ocene rezultata

Kako se koristi okvir

- Prvenstveno je usmeren na rad centralne vlade, ali postoji povezanost sa ostalim delovima javnog sektora (niži nivoi vlasti, javna preduzeća) u meri u kojoj ti nivoi imaju implijacije za centralnu vladu
- Može se koristiti i za niže nivoe vlasti, uz posebna uputstva
- **Nije** namenjen za javna / državna preduzeća, zbog razlika u standardima upravljanja
- Procena sistema UJF na nivou sektora? – Nije direktno primenljivo (uključivanje odabralih sektora u opštu PEFA procenu)

Sadržaj

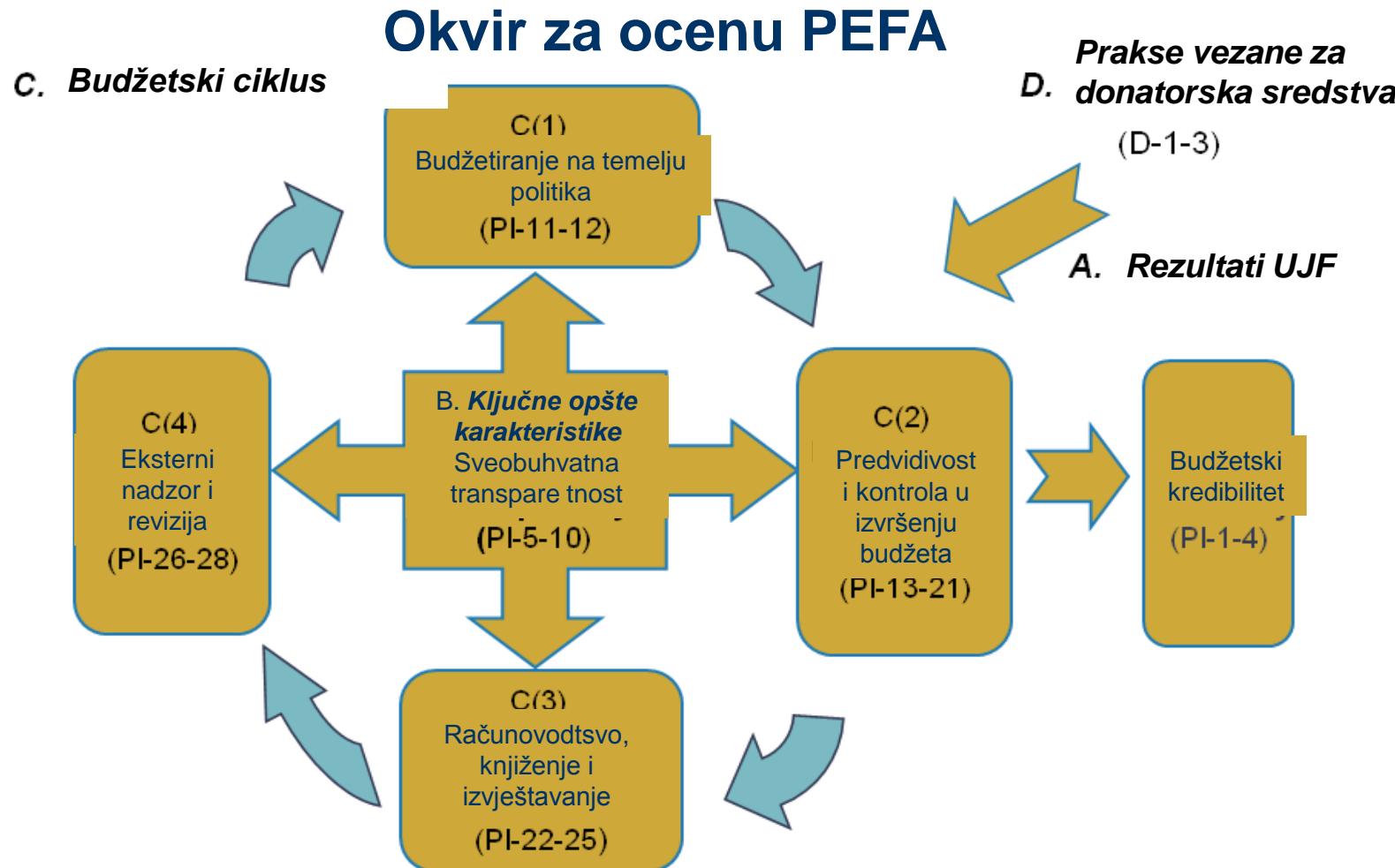
PEFA okvir

Set indikatora na visokom nivou

Metodologija bodovanja

Izveštaj o učinku u sistemu UJF

Struktura seta indikatora

Standardni set indikatora na visokom nivou

- A. KREDIBILNOST BUDŽETA: REZULTATI SISTEMA UJF (1- 4)
- B. SVEOBUVATNOST I TRANSPARENTNOST (5 - 10)
- C. BUDŽETSKI CIKLUS
  - C1 BUDŽETIRANJE NA BAZI POLITIKA (11 – 12)*
  - C2 PREDVIDLJIVOST I KONTROLA U IZVRŠENJU BUDŽETA (13 – 21)*
  - C3 RAČUNOVODSTVO, KNJIŽENJE I IZVEŠTAVANJA (22 – 25)*
- D. EKSTERNI NADZOR I REVIZIJA (26 – 28)
- E. PRAKSE VEZANE ZA DONATORSKA SREDSTVA (D1 – D3)

Primer: zastupljenost javnih nabavki

Nabavke su često neadekvatno zastupljene u izveštajima o rezultatima UJF

Zbog čega su nabavke važne:

- 20 do 70% budžetskih rashoda je povezano sa sistemom nabavki
- Ključne oblasti interesovanja za zemlje kako bise povaćala efikasnost rashoda i poboljšao kvalitet usluga
- Ključne oblasti interesovanja za međunarodne institucije / organizacije kako bi se bolje upravljalo rizikom od zloupotrebe sredstava i osiguralo dostizanje razvojnih ciljeva

Primer: zastupljenost nabavki

Namenski indikator PI-19 se odnosi na jedinstvene aspekte sistema nabavki koji nisu obuhvaćeni drugim indikatorima, npr:

- Otvorenost i konkurentnost sistema nabavki
- Mehanizam žalbi u oblasti nabavki u svrhu obezbeđivanja kontrole

Drugi indikatori koji pokrivaju određene aspekte nabavki

- **PI-4** Stanje i praćenje docnji na strani rashoda (dospelih neizmirenih obaveza) koje su najčešće povezane sa ugovorima
- **PI-10** Dostupnost široj javnosti najvažnijih informacija o dodeli ugovora
- **PI-12** Višegodišnja perspektiva za budžetiranje treba da obuhvati i višegodišnje ugovore
- **PI-16** Predvidljivost dostupnosti sredstava za realizovanje planova nabavki
- **PI-20** Interne kontrole rashoda takođe obuhvataju sistem nabavki
- **PI-21** Interna revizija treba da obuhvati i nabavke
- **PI-26** Eksterna revizija treba da obuhvati i nabavke

Sadržaj

PEFA okvir

Set indikatora na visokom nivou

Metodologija bodovanja

Izveštaj o učinku u sistemu UJF

Bodovanje po indikatorima

- Sredstvo koje se bazira na dokazima: ocena se **ne** daje ako dokaz nije dovoljan
- Fokus ocene je na sistemima UJF i njihovom poređenju sa **“dobrom međunarodnom praksom”** = ocena ‘A’ (N.B. nije “najbolje”): ‘C’ = osnovna funkcionalnost
- 31 indikator: od kojih većina ima 2, 3 ili 4 **dimenzije** – svaki se **mora** oceniti odvojeno: 76 ukupno
- Ocena ukupnog pokazatelja se dobija kombinacijom dimenzija, korišćenjem metode M1 ili M2 za svaki indikator: ako se ocene razlikuju po dimenzijama, mogu biti među-ocene (B+)

M1: 'Najslabija karika' (pr: PI-4 ukupna ocena = 'D+')

Ocena	Najmanji neophodni uslovi (metodologija za ocenjivanje: M1)
A	(i) Stanje docnji je nisko (tj. ispod 2% ukupnih rashoda) (ii) Pouzdani i kompletni podaci o stanju docnji obezbeđuju se u redovnim procedurama najmanje na kraju svake fiskalne godine (i uključuju strukturu vremenskom dospeća).
B	(i) Stanje docnji iznosi od 2-10% ukupnih rashoda; i ne postoje dokazi da je značajno smanjeno u poslednje dve godine (npr preko 25%). (ii) Podaci o stanju docnji obezbeđuju se na godišnjoj bazi, ali moguće je da su za par određenih kategorija rashoda ili za određene budžetske institucije nepotpuni.
C	(i) Stanje docnji iznosi od 2-10% ukupnih rashoda; i ne postoje dokazi da je značajno smanjeno u poslednje dve godine (ii) Podaci o stanju docnji obezbeđeni najmanje u okviru jedne sveobuhvatne <i>ad hoc</i> analize u toku protekle dve godine.

M2: 'Prosek ocena za pojedine dimenzije' (npr: PI-22 = 'C')

Dimenzija	Najmanji neophodni uslovi (metodologija za ocenjivanje: M2)
(i) Redovnost bankarskih sravljenja	Ocena = A: Bankarska sravnjenja svih bankarskih računa centralne vlade vrše se najmanje mesečno na zbirnom nivou i na detaljnim nivoima, najčešće 4 nedelje po isteku perioda. Ocena = B: Bankarska sravnjenja svih bankarskih računa kojima upravlja Trezor vrši se najmanje mesečno, najčešće u roku od 4 nedelje po isteku perioda. Ocena = C: Bankarska sravnjenja svih bankarskih računa kojima upravlja Trezor vrši se najmanje kvartalno, obično u roku od 8 nedelja po isteku kvartala. Ocena = D: Bankarska sravnjenja svih bankarskih računa kojima upravlja Trezor vrši se ređe nego kvartalno ILI sa zakašnjenjima od nekoliko meseci.
(ii) Redovnost sravnjenja i obračina privremenih računa i...	Ocena = A: Sravnjenje i obračun stanja na privremenim računima i akontacija vrši se najmanje mesečno, u roku od mesec dana po isteku perioda, s tim da se samo u malom broju slučajeva stanje prenosi u naredni period. Ocena = B: Sravnjenje i obračun stanja na privremenim računima i akontacija vrši se najmanje godišnje, u roku od dva meseca po isteku perioda. Stanje na nekim računima nije uravnoteženo i prenosi se u naredni period... Ocena = C: Sravnjenje i obračun stanja na privremenim računima i akontacija

Sadržaj

PEFA okvir

Set indikatora na visokom nivou

Metodologija bodovanja

Izveštaj o učinku u sistemu UJF

Sadržaj izveštaja o rezultatima upravljanja javnim finansijama

Integrисани narativni izveštaj sadrži:

- Uvod i kontekst procene
- Osnovne podatke o zemlji
- Dokazi i obrazloženja za ocenjivanje indikatora
- Karakteristike koje su specifične za sisteme UJF za datu zemlju
- Opis napretka u sprovođenju reformi i faktora koji utiču na reforme
- Sažetu ocenu uticaja sistema UJF

Izveštaj o rezultatima UJF – 1

Uvod

- **Cilj** izveštavanja o rezultatima UJF – Zbog čega se vrši i u čemu se ogleda doprinos
- **Proces** pripreme izveštaja o rezultatima UJF – Uključeni su donatori, tim koji vrši procenu, vlada
- **Metodologija** za pripremu ocene – Izvori informacija, korišćenje prethodnih dijagnostičkih izveštaja, obim prikupljanja izvornih podataka
- **Opseg ocene**
  - Kvantitativni podaci o strukturi javnog sektora (organizacione jedinice; vrednost na svim nivoima)
  - Koji delovi javnog sektora su obuhvaćeni

Tzveštaj o učinku / rezultatima UJF – 2

Osnovni podaci o zemlji

Opis ekonomске situacije u zemlji – uključujući opšte informacije, makroekonomске pokazatelje i trendove, integrisane podatke o stanju siromaštva, ekonomskoj strukturi

Opis budžetskih rezultata

- Informacije o fiskalnim i rashodovnim ciljevima vlade
- Podaci o ukupnim fiskalnim rezultatima u poslednje tri godine
- Podaci o raspodeli sredstava (funkcionalna i ekonomска)
- Zaključci na osnovu postojeće analize kao što je PER

Opis pravnog i institucionalnog okvira za UJF

- Pravni okvir za UJF, razvoj pravnog okvira
- Institucionalni okvir, nadležnosti

Izveštaj o rezultatima UJF – 3 Ocena

sistema UJF

Analiza i ocena na osnovu indikatora

- Opis ostvarenog učinka / rezultata na osnovu **dokaza**
- Opis izvora informacija i podataka koji nedostaju
- Ocena indikatora (i dimenzija indikatora) uz kratko obrazloženje

Izveštavanje o ostvarenom napretku (za svaki indikator)

- Opis reformskih mera koje su sprovedene u skorašnjem periodu ili su u toku
- Obavezno naznačiti ako su mere uticale na promenu učinka (čak i ako se to nije odrazilo na dokaze koji su bili dostupni ili na ocenjivanje) ili ako se очekuje da će uticati na promenu učinka

Karakteristike sistema UJF za datu zemlju

- Opis karakteristika zemlje kako bi se bolje razumeo sistem UJF (niži nivoi vlasti, javna preduzeća, izvori prihoda)

Izveštaj o rezultatima UJF -PR – 4 Proces sprovodenja vladine reforme

- Pregled reformi koje su sprovedene u skorašnjem periodu ili su u toku – pregled svih reformskih mera
- Institucionalni okvir za reformu UJF – pogled na institucionalne faktore za buduće planiranje i sprovođenje reforme

UJF ne ocenjuje adekvatnost reformi, niti daje preporuke

Izveštaj o rezultatima UJF – Sažeta ocena rezultata

Sažeta ocena objedinjuje:

- Ocenu za svaku od ključnih dimenzija učinka/rezultata sistema UJF
- Uticaj koji sistem UJF ima na rezultate budžeta:
  - opšta fiskalna disciplina
  - strateška alokacija sredstava
  - efikasno pružanje usluga

Hvala vam na pažnji